

CIR/2019.281

- 8 OKT. 2019

Het College van Burgemeester en
Wethouders van de Gemeente Den Haag
Spui 70
Postbus 12 600
2500 DJ DEN HAAG

Ter kennisneming
Raad
samenleving

Den Haag, 7 oktober 2019

Geacht college,

Gebrek aan huisvesting, (nood-)opvang en begeleiding leidt in toenemende mate tot problemen bij kwetsbare Haagse individuen en gezinnen. De instroom neemt toe en de uitstroom stagneert. Het gaat daarbij om volwassenen, jongeren en kinderen. Deze problemen leiden tot een toename aan hulpvragen en klachten bij de Gemeentelijke ombudsman en jeugdbudsmans. Het aantal daklozen op ons wekelijks spreekuur neemt toe.

De Gemeentelijke ombudsman en jeugdbudsmans maken zich, met de winter in aantocht, zorgen over het welzijn en de veiligheid van deze Haagse inwoners en vragen uw college om een oplossing. Daarover gaat deze brief.

Wat zien en horen de Gemeentelijke ombudsman en jeugdbudsmans?

Wij geven hieronder belangrijkste recente signalen en eigen bevindingen weer.

- **Het aantal dakloze jongeren, volwassenen en gezinnen, die zonder huisvesting en begeleiding op straat staan, neemt toe.** Veel van hen kan, ondanks een Daklozenpas, niet terecht in de Noodopvang door oplopende wachtlijsten. Ook zien wij dat indien de gemeente inwoners als "zelfredzaam" aanmerkt, (verdere) opvang en begeleiding stopt, terwijl het zelfredzaam zijn om uiteenlopende redenen niet altijd lukt. Deze ontwikkelingen, zien wij, heeft ook impact bij de hulpverleners en leidt tot gevoelens van onmacht.
- **Kinderen en vrouwen die thuis met geweld of mishandeling te maken hebben kunnen niet weg uit de thuissituatie, omdat er geen huisvesting of (nood)opvang beschikbaar is waar zij terecht kunnen.** Dit leidt tot situaties waarin problemen thuis escaleren en tot situaties waarin ouders aangeven zich onder druk gezet te voelen om akkoord te gaan met gescheiden opvang van ouders en kinderen. Ook leidt dit tot (dreigende) uithuisplaatsing van kinderen. Daarnaast bereiken ons signalen dat de crisisopvang voor vrouwen in nood kampt met een noodgedwongen wachtlijst, zodat het voorkomt dat vrouwen met een hoog veiligheidsrisico langer moeten wachten op opvang of terecht komen in een hotel.

- **Weigering (nood)opvang en maatschappelijke opvang voor individuen en gezinnen vanwege “verwijtbare dakloosheid” of gebrek aan regiobinding neemt toe.** Wat wordt gemist is een helder aanspreekpunt voor mensen met vragen, problemen en klachten of bezwaren.
- **Weggestuurde individuen en gezinnen verdwijnen uit het zicht van de hulpverlening.**
Gezinnen en volwassenen gaan nu veelal “bankhoppen” bij familie of vrienden, gaan naar campings of raken buiten beeld. Hoe langer dit duurt, des te minder zelfredzaam men wordt. Incidenteel is ook sprake van schadelijke situaties, bijvoorbeeld doordat vrouwen teruggaan naar de thuissituatie waar huiselijk geweld plaatsvond.
- **De tijdsduur in de crisisopvang/noodopvang/hotels neemt toe.** Dit schaadt de ontwikkeling van deze individuen en kinderen. Hiermee staan ook de mensenrechten en kinderrechten onder druk. Ambulante begeleiding en monitoring vanuit de gemeente in de tussenperiode wordt gemist. Ook bereiken ons signalen dat tussen ketenpartners de vraag wie de hotelkosten moet betalen terug blijft keren.
- **Het aantal jongeren, volwassenen en gezinnen die problemen ondervinden vanwege een geweigerde urgentieverklaring, te hoge woonkosten, of weigering briefadres, neemt toe.**
Ook vragen hierover op ons wekelijkse spreekuur nemen toe. Wij zien dat deze problemen (mede) redenen zijn dat het aantal dak- en thuislozen en “spookjongeren” toeneemt.
- **Repatriantengezinnen krijgen alleen (tijdelijke) noodopvang, nadat zij tekenen voor medewerking aan een terugkeerregeling naar het land waar zij vandaan kwamen.**

Deze signalen en onze eigen bevindingen worden bevestigd door onze netwerkpartners (o.a. Straatconsulaat) en onderschreven in verschillende recente publicaties en nieuwsberichten.

Hard gewerkt aan oplossingen.

De in deze brief gesignaleerde problemen zijn bij de gemeente bekend en er wordt hard gewerkt aan oplossingen. Dit is positief, maar de resultaten van deze oplossingen, laten naar verwachting nog enige tijd op zich laten wachten, terwijl er nu direct al oplossingen nodig zijn voor de geschetste en in omvang toenemende problemen.

Wat is ons verzoek?

Vandaar ons verzoek om, naast de reeds ingezette acties die op termijn tot resultaat kunnen leiden, ook meer in te zetten op een snelle en adequate opvang en deze problematiek en daarbij de problematiek niet alleen als een Haags probleem te beschouwen.

Daarmee is het goed dat er regionaal gekeken wordt, maar wellicht moet het landelijk bekeken worden, gelet op de soortgelijke ervaringen van de lokale kindombudsmannen uit Amsterdam en Rotterdam en van de Nationale ombudsman en Kinderombudsvrouw. Ook via deze kanalen vragen wij aandacht voor genoemde problemen en zoeken wij mee naar oplossingen.

Wij horen graag uw reactie. Wij zonden een afschrift van deze brief ook aan de gemeenteraad.

Hoogachtend,
Mede namens de Gemeentelijke ombudsman P. H. Heskes,

Y. Nass
Jeugdombudsman en plaatsvervangend Gemeentelijke ombudsman.